అర్హత

"నమస్తే! నన్ను కైలాసనాథ రావుగారు పంపించారు" లోపలికి అడుగు పెట్టిన నన్ను ఆయన ఎగాదిగా చూశారు.

మెడలో స్టెతస్కోపు, ఇన్‌షర్ట్‌తో ఉన్న ఆయన నన్ను "ఓ మీరేనా! మిస్టర్ అర్జున్ అంటే?" అన్నారు చేతిలోని పేపరు మడిచి ప్రక్కన పడేస్తూ.

"యస్ సర్!"

"ప్లీజ్ సిడౌన్!" అని నాకు కుర్చీ చూపించి "ఆయా" అని పిలిచారు.

ఆయా వచ్చి "బాబుగారూ?" అంది ప్రశ్నార్థకంగా.

"నెయ్యి బాగా వేసిన కారప్పొడి - యిడ్లీ, కాఫీ, తొందరగా రావాలి" అన్నారు హుంకరించినట్టుగా నా వైపు తిరిగి-

"మీరు ప్రస్తుతం 'ఆనందభారతి' విద్యాలయంలో పని చేస్తున్నారు. మీరు ఎంతో బాగా చదువు చెబుతారు. మిమ్మల్ని పిల్లలు విపరీతంగా అభిమానిస్తారు. మీ నాన్నగారు శరత్ చంద్రగారు బ్యాంకులో ఆఫీసరుగా చేస్తున్నారు. మీరు మాకు దూరపు బంధువు కూడా! మీకు తెలియదు లెండి."

నా జాతకం చదువుతున్నట్టున్న ఆయన మాటలు పూర్తవుతూనే ఆయా ట్రేలో ఆయన చెప్పినవి తీసుకుని వచ్చి టీపాయ్ మీద పెట్టింది.

ఆయన పళ్ళెం నా చేతికి అందిస్తూ "తీసుకోండి" అన్నారు.

"మరి మీరు సార్?" అన్నాను.

ఆయన నిర్లక్ష్యంగా నావైపు చూసిన చూపు జన్మలో మరచిపోలేను.

"మా యింటికి వచ్చి మాకు మర్యాదలు నేర్పనక్కర్లేదు. మీరు తీసుకోండి" అన్నారు కఠినమైన కంఠ స్వరంతో.

రుచికరంగా ఉండటంతో పూర్తిగా తినేశాను. పళ్ళెం క్రిందపెట్టి మంచినీళ్ళు తాగడం పూర్తి చేసిన వెంటనే ఆయనే కాఫీ కప్పు మీద మూత తీసి కాఫీ నాకు అందించారు.

"నిన్న క్లాసులో మీరు మా అబ్బాయిని పెన్నుతో పొడవడానికి ప్రయత్నించారట. వాడు చాలా భయపడిపోయి కాన్వెంట్ మానేస్తానంటున్నాడు. మీ ట్రీట్‌మెంట్ పిల్లల పట్ల చాలా ఆటవికంగా ఉందని తెలియ జేయడానికి మిమ్మల్ని పిలిపించాను."

నాకు అర్థమైంది. జగన్ నేను పనిచేస్తున్న కాన్వెంట్లో సెవెన్త్ చదువుతున్నాడు. "అది కాదు సార్! అసలు జరిగిందేమిటంటే..." జరిగిన విషయం చెప్పబోయాను.

"చూడండి మాష్టారు. నేను కైలాసనాథరావు బెస్ట్ ఫ్రెండ్స్‌ము. నేను ఈ క్షణంలోనే మీ ఉద్యోగం తీయించేయగలను. పిల్లవాడు యింటికి వచ్చి ఒకటే ఏడుపుట. అది చూడలేని నా భార్య ఎక్కడో మీటింగు మధ్యలో అధ్యక్ష ఉపన్యాసం యిస్తున్న నాకు ఫోనుచేయడం. నేను కైలాసనాథరావుకు ఫోను చేయడం. విషయం తెలుసుకుంటే మీరు అని తేలింది. మీరు కష్టపడి పనిచేసే వ్యక్తి అని కూడా తెలిసింది...మీరు ఎంత బాగా పాఠాలు చెప్పినా మా పిల్లల్ని చంపు కోడానికి మీ స్కూళ్ళకు పంపుకోము కదా! ఆటవిక విధానంలో పిల్లల్ని కొట్టడం మానేసి మంచితనంతో వారిని తీర్చిదిద్దండి" అన్నాడాయన తీవ్రంగా.

"అది కాదు సార్! మీ బాబుని ఓసారి పిలవండి!" అన్నాను బెరుకుగా.

ఆయన లేచి నిలబడ్డారు రక్కున.

నేనూ లేచి నిలబడ్డాను.

"ఎందుకు? వాడు మీ ముందుకు వస్తాడు. రేపు స్కూల్లో వాడినేం చేస్తారోనని 'మాష్టారు నన్ను ఏమీ చేయలేదు' అని చెబుతాడు. మిమ్మల్ని పిలిపించిన నేను వెధవవుతాను. అంతేగా! నేను చిల్డ్రన్ స్పెషలిస్టుని. నాకు మనస్తత్వశాస్త్రం, అందునా పిల్లల సైకాలజీ బాగా తెలుసు. నా ఉద్దేశ్యం పిల్లల పట్ల మీ ప్రవర్తన మార్చుకోమని చెప్పడమే. ఈ సారి ఇలా వచ్చే అవకాశం మీరు తెచ్చుకున్నా నేను యివ్వను. ఇక మీరు వెళ్ళొచ్చు" కోపంగా చెప్పారాయన.

"థాంక్యూ ఫర్ యువర్ సజెషన్" అనేసి బయటకు వచ్చేశాను నేను.

నిజానికి అందులో నా తప్పు లేశమంతయినా లేదు. తప్పంతా ఆ జగన్‌దే!

అసలేం జరిగిందంటే...

ఊరిలో ప్రముఖ పారిశ్రామిక వేత్తల పిల్లలు, వ్యాపారస్తుల పిల్లలు అందరూ చదివే మా 'ఆనందభారతి'లో సీటు దొరికిందన్నా, జాబ్ దొరికిందన్నా ప్రెస్టేజియస్‌గా భావిస్తారు. నేను కైలాసనాధరావు అంకుల్‌గారి రికమెండేషన్‌తో ప్రస్తుతం ఆనందభారతిలో మేథ్స్ టీచ్ చేస్తున్నాను.

ఆ రోజు... నేను సెవెన్త్‌లోకి అడుగు పెడుతుండగా చూశాను. అప్పటికే గందరగోళంగా ఉన్న క్లాసులో జగన్ ఒక పిల్లవాడి నోరు బలవంతంగా నొక్కి పెన్నుతో బలంగా నోట్లో పొడిచాడు. వాడు చటుక్కున వెనక్కు జరగడంతో పెన్నుముల్లు నాలిక మీద గుచ్చుకుని రక్తం వచ్చింది. నేను అతన్ని వారించి రక్తం వస్తున్న పిల్లవాడిచేత నీరు పుక్కిలింపచేసి ఫస్ట్ ఎయిడ్ చేశాను. ఆయాకిచ్చి అతనిని యింటికి పంపేశాను. ఆ తరువాత క్లాసులోకి వచ్చాను.

జగన్‌ది ఎప్పుడూ ఎవరో ఒకరితో గొడవ పెట్టుకునే మనస్తత్వం. వారానికి రెండు మూడు కంప్లయింట్స్ టీచర్ మీద పెడతాడు. అతని తత్వం మొదటి నుంచీ తెలిసిన నేను

చాలా బాలెన్స్‌డ్‌గా ట్రీట్ చేస్తూ వచ్చాను. నిన్ను మాత్రం నాకు చాలా కోపం వచ్చింది. ఎందుకంటే దెబ్బతిన్న ఆ కుర్రవాడు టాప్ ఇంటెలిజంట్. అంత నెమ్మదస్తుడు కూడా. అతన్ని యింటికి పంపేశాక క్లాసు రూమ్‌లోకి వచ్చి జగన్ చేతిలో పెన్ను తీసుకొని అతని నోరు నొక్కి పెన్ను అతని నోట్లో పొడవబోతున్నట్టుగా చూపిస్తూ అన్నాను. "ఇలా నిన్ను పొడిస్తే ఉంటుంది? ఆ అబ్బాయి నాలికలో పెన్నుముల్లు దిగి బోలెడంత రక్తం వచ్చింది. ఎదుటివారి బాధ మనకు కలిగితేగానీ దాని విలువ తెలియదు. మరెప్పుడూ అలాచెయ్యకు" అన్నాను.

అంతే జరిగింది! కానీ అంతా నాదే తప్పు అయినట్టు పిల్లల మనస్తత్వశాస్త్రం తెలిసిన ఆ డాక్టరుగారు నిందించిన తీరు నా మనసును తీవ్రంగా గాయపరచింది. నాన్న గారితో జాబ్ మానేస్తాను అన్నాను.

"ఈ రోజుల్లో జాబ్ మానేయడం చాలా తేలిక. సంపాదించుకోవడం ఎంతో కష్టం. ఇలాంటివి ఎన్నో వస్తుంటాయి. ఇది మొదటిసారి కదా! కాస్త బాధగా ఉంటుంది. మరీ అంత సెన్సిటివ్ అయితే ఎలా? పిల్లలకు నువ్వు నిష్కల్మషంగా చేసే సేవ ఎప్పుడూ నిన్ను చల్లగా కాపాడుతుంది. నామాట విని జాబ్ మానకు" అన్నారు నాన్నగారు.

ఆరోజు మామూలుగానే కాన్వెంట్‌కు వెళ్ళాను. జగన్ రాలేదు. ఆ తర్వాత తెలిసింది. జగన్‌ను హైదరాబాద్‌లో జాయిన్ చేశారని. అలా నా టీచింగ్ సర్వీస్‌లో మొదటి గాయం చంద్రునిలో మచ్చలా నేను మరింత జాగ్రత్తగా పనిచేసేలా తీయని బాధాకర జ్ఞాపకంగా నిలిచిపోయింది.

★★★

సుమారు పద్దెనిమిది సంవత్సరాల తర్వాత ఈ వేళ నేను సెంట్రల్ స్కూల్‌లో పి.జి.టిగా వర్క్ చేస్తున్నాను. నాన్నగారు రిటైర్ అయి నా దగ్గరే ఉంటున్నారు. హైదరాబాద్‌లో నాకంటూ ఏర్పాటు చేసుకున్న చక్కని యిల్లు, భార్యా పిల్లలతో నా జీవితం చాలా సంతృప్తిగా సాగుతోందనే చెప్పాలి.

ఆరోజు సెకండ్ సాటర్ డే కావడంతో అమ్మ, నాన్నగారు, నేను, నా భార్య పిల్లలతో సహా చిక్కడపల్లి వెంకటేశ్వరస్వామి దేవాలయం, గణపతి దేవాలయాలకు వెళ్ళాం. అర్చన పూర్తయ్యాక విశాలమైన మంటపంలో కూర్చున్నాం.

అంతలో నాన్నగారు ఎవరినో గమనించి అటు వెళ్ళారు.

నేను పిల్లలతో కబుర్లు చెబుతూనే నాన్నగార్ని గమనిస్తున్నాను.

ఎవరో పెద్దాయన నాన్నగారి తమ్ముడి వయసు ఉంటుంది. దీనంగా తన గాథను వినిపించారు. ఆ బాధను తట్టుకోలేక నేమో ఆయన చివరలో నాన్నగారిని పట్టుకుని చిన్నపిల్లాడిలా విలపించారు.

నాన్నగారు ఆయనను ఓదారుస్తూనే నన్ను పిలిచారు. ఒక్కసారిగా లేచి అటు వెళ్ళాను.

"నాన్నా! వెళ్ళి వేడిగా యిడ్లీ పాక్ చేయించి పట్రా!" అన్నారు.

మరో అయిదు నిమిషాలలో పాకెట్ నాన్నగారి చేతులో ఉంచాను. మా అబ్బాయి తన వాటర్ బాటిల్ యిచ్చాడు.

నాన్నగారు ఆయనచేత బలవంతంగా యిడ్లీ తినిపించారు. ముందు మొహమాట పడ్డా తరువాత ఆబగా తిన్న విధానం చూస్తే ఆయన తీవ్రమైన ఆకలితో ఉన్నారని అర్థమైంది నాకు.

"ఎవరో గుర్తుపట్టావా?" అడిగారు నాన్న.

నేను పోల్చుకోలేక "తెలీదండీ" అన్నాను.

"నువ్వు ఆనందభారతిలో పనిచేసిన ప్పుడు వాళ్ళ బాబుని కొట్టావని కైలాసనాధ రావు అంకుల్ ఓ డాక్టరు గారింటికి పంపారు చూడు. ఆయన!"

నేను అవాక్కయ్యాను.

"నమస్తే సార్!" అన్నాను. ఆయన తలెత్తి నాకేసి సూటిగా చూడలేక ఓడిపోయిన వాడిలా తలపంకించి తినడంలో మునిగి పోయారు.

ఆ రోజు కడుపునిండా తిండిపెట్టి అవమానించిన ఆయనకూ ఈయనకూ ఎక్కడా పోలికలు లేవు.

ఆ హుందాతనం, ఆ దర్పం, ఆ నిర్లక్ష్య మైన చూపు, మాట తీరూ ఏవీ కనిపించడం లేదు. ఆయనలో అంత మార్పును నేను వూహించలేకపోతున్నాను.

"చూడండి. మీ కోర్టు పనులు అయి పోయాక రేపు మా యింటికి రండి. మా అబ్బాయికి సెలవు. మీకు కూడా కోర్టు సెలవుకదా. మా యింట్లో భోజనం చేశాక కైలాసనాధరావు యిక్కడే కొడుకు దగ్గర ఉన్నాడంటున్నారు కదా! నేను కూడా వస్తాను వాడిని చూసి చాలాకాలం అయింది" అన్నారు నాన్నగారు ఆయనతో.

ఆ మర్నాడు నాన్నగారి సలహా మీద నేనే డాక్టరు గారిని తీసుకు వద్దామని బయల్దేరుతున్న సమయంలో ఆయనే వచ్చేశారు.

నాన్నగారి వెనుకగా నిలబడిన నేను "రండి సార్!" అంటూ ఆహ్వానించాను.

నాన్నగారు 'బొమ్మరిల్లు'లా ఉండే నా యింటినంతటినీ ఆయనకు చూపించారు. భోజనాలు పూర్తయ్యాక హాల్లోకి చేరారు. పిల్లలు, నా భార్య నా గదిలో టీవీ చూడటంలో మునిగిపోయారు. నేను నాన్నగారి గదిలోకి వచ్చి మంచం మీద నడుం వాల్చాను.

నాన్నగారు, అమ్మ ఆయనతో హాల్లో మాట్లాడుతున్నవన్నీ నాకు స్పష్టంగా వినబడుతున్నాయి. ఆ మాటల వల్ల నాకు అర్థమైన సారాంశం యిదీ!

జగన్‌ను హైదరాబాదులో చేర్చాక టెన్త్‌వరకూ బాగానే చదివాడట. ఇంటర్‌లో

రెసిడెన్షియల్‌లో చేరడానికిష్టపడలేదట. బయట రూమ్‌లో ఉండి కాలేజికి వెళ్ళేవాడట. డిగ్రీ పూర్తయ్యేలోపల డబ్బు మంచినీళ్ళలా ఖర్చుచేసినా ఎన్ని దుర్వ్యసనాలు అలవరచుకోవాలో అన్నీ నేర్చుకున్నాడట. ప్రతీ చిన్న విషయంలోనూ అవతలి వారిని క్రూరంగా హింసించి ఆనందం పొందేవాడట. ఇంతలో డాక్టరు గారికి అనుకోకుండా యాక్సిడెంట్ కావడం. ఆ యాక్సిడెంట్‌లో భార్యను కోల్పోవడం జరిగిందట. 'చదువు మానేసి వచ్చి వున్న పదెకరాలూ వ్యవసాయం చేసుకోరా' అంటే వినకుండా పి.జి. కూడా యూనివర్సిటీలో వెలగబెట్టాడట. లెక్చరర్లను సెమిస్టర్స్‌లో మార్కులు వేయనందుకు నానా మర్యాసలూ ఆడేవాడట. ఒక లెక్చరర్‌పైతే చాచి లెంపకాయ కూడా కొట్టబోతే స్టాఫ్ అంతా కలగచేసుకుని అతన్ని కాలేజి నుంచి సస్పెండ్ చేసేంతవరకూ నిరాహారదీక్ష చేశారట. అతని తప్పు తెలిసిన అతని ఫ్రెండ్స్ ఎవ్వరూ మద్దతు ఇవ్వకపోవడంతో చదువుమధ్యలో ఆపి తండ్రి దగ్గరకు వచ్చేశాడట. 'పొలం చూసుకోరా' అంటే పంటంతా అమ్మేసి ఆ డబ్బుతో ఒకమ్మాయిని మెయింటెయిన్ చేస్తున్నాడట. ఆ మొత్తం ఆస్తిని తనకిచ్చేయమని ఓరోజు గొడవపెట్టాడట. అందుకు నిరాకరించిన డాక్టరుగారిని నిర్దాక్షిణ్యంగా కొట్టి యింట్లోంచి తరిమేసి పైగా తండ్రి తనను హత్య చేయబోయాడని కోర్టులో కేసు వేశాడుట. కైలాసనాథరావు గారి సాయంతో డాక్టరుగారు అతన్ని అరెస్టు చేయించారట. 'తండ్రిమీద నీకు కక్షేమిటి నాయనా?' అని కైలాసనాథరావుగారు చెప్పబోతే, 'కొడుకును అరెస్టు చేయించినవాడు నాకు తండ్రేమిటి? బయటకు వచ్చాక చెబుతాను' అని బెదిరించాడట. అతనిమీద డాక్టరుగారే, కైలాస నాథరావుగారి సాయంతో హైదరాబాద్‌లో కేసు వేయించారట. 'కొడుకే నా పాలిట శత్రువు అయినందుకు బాధపడాలో, రక్త బంధం తెంచుకోవాలో తెలియని మానసిక వేదనతో ఒంటరితనంతో జీవచ్ఛవంలా బ్రతుకుతున్నాను'. అంటూ ఆయన గాద్గదికంగా చెబుతుంటే వింటున్న నా కళ్ళు అప్రయత్నంగా చెమర్చాయి.

చివరగా అంటున్నారాయన.

"ఆనాడు మీ అబ్బాయిని పిలిపించి కడుపునిండా తిండిపెట్టి మరీ తిట్టాను. ప్రతిక్షణం నా టెంపర్‌మెంట్ కాపాడు కోవాలనే అజ్ఞానంలో బ్రతికిన రోజులు. ఆనాడు నేను నా బిడ్డను మందలించి అవసరమైతే శిక్షించి అదే కాన్వెంట్‌లో మీ అబ్బాయి శిక్షణలోనే ఉంచినట్లయితే నా బ్రతుకు ఖచ్చితంగా యిలా ఉండేది కాదు శరత్! అతని మంచితనం అతన్ని యింత ఉన్నత స్థితిలోకి తీసుకువచ్చింది. నా అహంకారం నా పాలిట స్వయంకృతాపరాధమై నన్ను దహిస్తోంది. అతని ముఖం చూసే

అర్హత కూడా నాకు లేదు. మీ బాబుని నన్ను మనస్ఫూర్తిగా క్షమించమని నా మాటగా చెప్పు ప్లీజ్" అంటూ వెక్కి వెక్కి ఏడవ సాగారాయన.

ఇక నేను ఆగలేకపోయాను.

ఒక్కసారిగా లేచి హాల్లో వున్న ఆయన దగ్గరకు వచ్చాను. "అంకుల్! నిజంగా మీరు ఏ తప్పూ చేయలేదు. మీరు నన్ను-మందలించినా అది నా మంచికే అనుకున్నానుగానీ మీ పాదాల సాక్షిగా నాకు మీమీద కోపంలేదు. ఈ వయసులో మీరిలా కష్టపడడం, ఏనాడో జరిగిన ఒక చిన్న విషయాన్ని పదే పదే తలచుకుని మీలో మీరు కృంగిపోవడం మీ ఆరోగ్యానికి అంతమంచిది కాదు. జగన్ ఎప్పుడైనా మారతాడు. మీ వెనుక నాన్నగారు, కైలాసరావు అంకుల్, నేను ఎంతోమంది ఉన్నాం. మీకు అభ్యంతరం లేదనుకుంటే మా యింట్లో ఉండండి. మీరిలా మరెప్పుడూ బాధపడనని నాకు మాట యివ్వండి" అన్నాను.

అవ్యక్త ఆనందం పొందుతున్న ముఖ కవళికలతో ఆయన నా రెండుభుజాలు పట్టుకొని ఆలింగనం చేసుకున్నారు. ●

'ఆంధ్రభూమి సచిత్ర వారపత్రిక'
09-01-2003